Voor de Huisvrouw

Bezuiniging bij de Wasch.

Ten gevolge van de duurte der grondstoffen en de hooge prijzen voor de brandstoffen, stijgen de uitgaven voor den bleeker en voor het chemisch reinigen steeds meer, waarom menige huisvrouw tracht te bezuinigen door verschillende goederen zelf te wasschen en op te knappen. — Een wasch aan huis, hoe klein ook, geeft veel zorg en drukte. Er moet dus veel voordeel aan verbonden zijn, anders begint men er liefst niet mee. Met eenig overleg, zuinigheid en goeden wil valt er wel iets te bereiken. In deze dure tijden moet men ook rekening houden met slijtage. Thuis gewasschen, heeft fijn goed, met kant en borduursel, veel minder te lijden; kindergoed, blouses, schortjes, zakdoeken, kleedjes, kanten kragen, gordeltjes, zakken, bretels, vingerdoekjes, enz. heeft men veel vlugger weer in orde, dus kan men met minder stuks volstaan en er is dan ook minder kans van zoek raken. — Heeft men eenmaal de drukte van jaeger- of blouses-wasschen, zoo kan men voor bijna dezelfde kosten die kleine stuks mee behandelen.

Allereerst wordt de witte wasch in koud water te weeken gezet (*nooit* soda erin, dat maakt goor). Daarna doet men alles in een overvet kokend sop van sunlight-zeep en laat het minstens 12 uur staan, dan weekt het vuil goed los; men heeft daardoor minder werk en het goed heeft weinig te lijden. Het zeepsop maakt men het vlugst en voordeeligst òf door de zeep fijn te schaven, (er is een doelmatig schaafje in den handel) of door de zeep te kloppen met een zeepklutser. Erg vuil goed kookt men even op in zeepsop in een daarvoor bestemde ovale pan met hengsel (soepketel-model) en laat het eenige uren in de hooikist uittrekken. Voor goed met vlekken doet men een scheutje ammonia in het sop.

Is het eerste sop niet erg vuil, zoo kan men het jaeger er in wasschen, anders gebruikt men het voor kousen. — Dan geeft men het witte goed een tweede sopje na en wascht er het wollen goed in, voor den eersten keer met ammonia er door (2 lepels op een emmer water) en den tweeden keer zonder. In dit laatste sop wascht men dan weer de kousen na.

Wollen en bont goed wascht en spoelt men in *lauw*, nooit in heet water en het mag niet langer dan 10 minuten te weeken staan, anders wordt het geel en hard. *Niet* te dicht bij de kachel of in de zon drogen. Wollen goederen mogen *nimmer gewreven* of *gewrongen* worden, doch men *knijpt* ze schoon, evenzoo de kousen.

Het spoelen van het goed moet zeer ruim geschieden. Het tweede sop en het spoelwater kan men weer gebruiken voor eenig werk, bijv.: keuken boenen, trappen dweilen, straat schrobben, of voor den tuin, enz. Alles dus met overleg en zuinigheid.

Warm water wordt in verscheidene gemeenten goedkoop verkrijgbaar gesteld of men maakt het nu warm op de kachel. Bij erge koude, wanneer het vuur flink gestookt wordt, kan men ook de strijkbouten aldus verwarmen.

Om stijfsel en daardoor ook strijken te besparen, stijve men zoo dun en zoo min mogelijk of gebruike reformstof voor boorden, overhemden, onderlijfjes, enz. Deze stof is spoedig schoon en is door haar poreusheid 's zomers luchtig en 's winters warm. Ongesteven goed is ook gezonder in het dragen, omdat het poreuser is. — Door het linnengoed niet te stijven, kan het veel langer mee; het slijt door het inwerken der stijfselen het bewerken met heete bouten; bovendien scheurt het door de stijfheid eerder af.

Het vuile goed wordt in de hooikist gezet om uit te trekken.

De kant wordt op een kussen met spelden uitgespannen.

Bleekpoeder verteert het goed, dus dat gebruike men zoo min mogelijk. Lang in sunlight-zeep laten trekken is meestal reeds voldoende.

Blauwsel gebruike men ook weinig, anders wordt het goed goor.

Bont goed — geel, blauw en rood — spoele men na in water met een scheutje azijn; groen en paars goed in water, waarin een weinig zout is opgelost. Nieuw goed zette men van te voren in water met zout.

Gebloemd goed, in verschillende kleuren, doet men 't beste liggend te laten drogen, anders gebeurt het wel eens dat de kleuren doorloopen. Het is aan te raden dit goed direct tusschen doeken droog te strijken. — *Kant en tulle* rijgt men eerst op een wit lapje katoen en hecht vooral de punten vast, dan raakt het niet uit den vorm.

Wasschen al rollende en knijpende, is het direct schoon, wanneer men het 24 uur in een vet sopje van sunlight-zeep heeft laten staan. Als de kant erg vuil is, doet men een beetje zout erbij. Daarna spoelt men flink na in lauw water en, wanneer men het een weinig stijf wil hebben, haalt men het door een oplossing van borax, gelatine of Arabische gom (30 gram op 1 Liter water) of wel door heel dunne stijfsel. Borduursel en kant strijke men aan den verkeerden kant, dan komen de patronen bovenop te liggen. Fijne kant strijkt men niet, doch het wordt *voorzichtig* op een kussen gespannen met spelden.

Wollen dekens wascht men in lauw water met zout, twee keer, al knijpende — *vooral niet wrijven* —, spoelt ze na in schoon lauw water, vouwt ze dubbel en klopt ze uit: vooral *voorzichtig* want natte wol scheurt spoedig. Wanneer ze droog zijn, opschuieren met een schoonen borstel.

Katoenen dekens wascht men ook eerst in lauw pekelwater, daarna in een lauw zeepsopje en opspoelen in lauw water. Bijna droog zijnde, opstrijken met niet te heete bouten.

Wollen of flanellen blouses wascht men evenals jaeger (de gekleurde echter zonder ammonia) en strijkt men als ze bijna droog zijn.

Voile blouses wascht men in een bijna koud zeepsop, anders krimpen ze te veel. De voile mag vooral niet te droog zijn bij het strijken, anders rimpelt ze. Als ze nog te vochtig is, kan men er met 't strijken een witten doek over leggen.

Wit zijden blouses kan men best zelf wasschen, mits het met zorg geschiedt.

Twee keer in een koud sunlight-sopje, niet wrijven of wringen, maar voorzichtig kloppen en knijpen! Dan naspoelen eerst in schoon water, daarna in water waarbij men eenige druppels menthol-spiritus gevoegd heeft. Nog vochtig zijnde, eerst tusschen een schoonen doek strijken, daarna nog even opstrijken zonder doek. Onder deze bewerking vooral niet aan de zijde trekken. Aldus behandeld, ziet de blouse er weer uit als nieuw.

Tullen gordijnen kan men een enkelen keer opknappen zonder wasschen, door ze met een zachten borstel, voorzichtig aan beide zijden, af te schuieren met aardappelmeel of magnesia-poeder.

L. J. C. VAN VLIET-VAN DAM.

Natuurkunde in de huiskamer

VI. Een karaf met water en een waterdroppel als loupe.

Om zeer kleine voorwerpen: diertjes, plantjes of hun organen, bij sterke vergrooting te onderzoeken, maakt men gebruik van een zoogenaamde „loupe", dat is: een vergrootglas, dat den vorm heeft van een dubbel bolle lens. Dit is een stuk glas, dat door twee bolvormige vlakken begrensd wordt en waardoor de lichtstralen, die

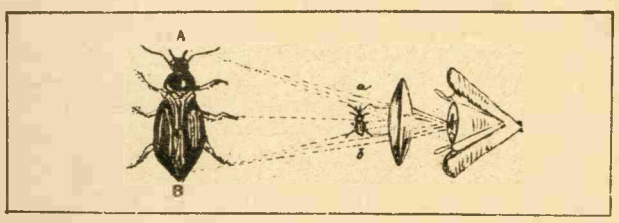

Fig. I.

van het onderzochte kleine voorwerp *ab* (fig. 1), door het glas heen, ons oog bereiken, zoodanig gebroken worden, dat zij zich achter de lens weer vereenigen en wel zoo, dat aldaar een recht en vergroot beeld AB van het voorwerp *ab* gevormd wordt.

Veel eenvoudiger — en vrij wat goedkooper — kan men zich als volgt, zelf zulk een loupe vervaardigen. Men vult een bolvormigen ballon, flesch of karaf, met helder water, sluit den hals stevig met een kurk en keert den ballon om (zie fig. 2). Om den hals windt men een stevigen ijzer of koperdraad, welks uiteinde men naar boven ombuigt tot aan het midden van den bol. Aan het uiteinde van den draad kan men dan allerlei voorwerpen, bijvoorbeeld, zooals op fig. 2, een vliegje, bevestigen, dat dan aanzienlijk vergroot wordt. De schoenmakers bedienen zich wel eens van zulk een glazen bol met water om een bescheiden vlammetje, dat daarachter geplaatst is, te vergrooten en daardoor het licht te versterken.

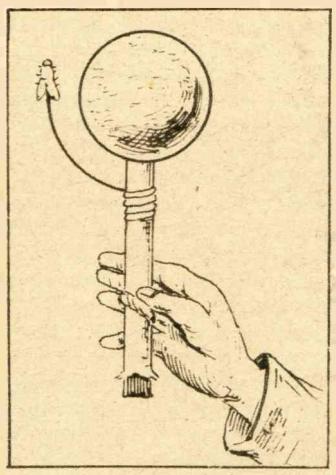

Fig. II.

De eenvoudigste loupe echter die men zich denken kan, zien wij in fig. 3. Een wijnglas wordt van binnen een weinig vettig gemaakt en, terwijl men het in de richting van de figuur houdt, druppelt men er voorzichtig een paar druppels helder water in, die op de vettige oppervlakte niet uit elkaar vloeien, doch zich tot een grooteren bolvormigen droppel vereenigen. Deze vormt dan, zooals boven

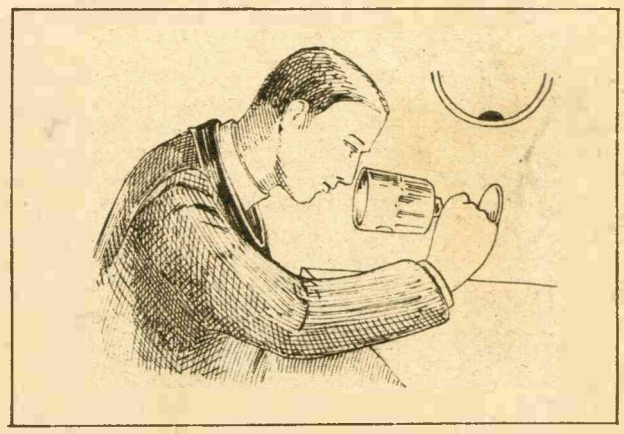

Fig. III.

rechts op de figuur te zien is, door zijn gewelfde oppervlakte en den gebogen wand van het wijnglas een dubbelbolle lens, door welke kleine voorwerpjes die men er doorheen ziet, aanmerkelijk vergroot worden.

Dr. A. J. C. SNIJDERS.